

Lekcja 3

W tej lekcji nauczysz się:

- liczyć od zera do miliona
- przedstawiać słownie działania matematycznie

Liczby

Spójrz na fińskie liczby 0-10:

0	nolla
1	yksi
2	kaksi
3	kolme
4	neljä
5	viisi
6	kuusi
7	seitsemän
8	kahdeksan
9	yhdeksän
10	kymmenen

Znając liczby 1-10 z łatwością utworzymy większe liczby.

Aby utworzyć liczby 11-19 należy dołączyć końcówkę **-toista** (odpowiednik polskiego – *naście*).

Słowo **toista** jest formą partitiivi od słowa **toinen** (*drugi*)

Zwróć uwagę, że tutaj nie obowiązuje zasada harmonii samogłosek, ponieważ nazwę liczby tworzą dwa oddzielne składniki np. **yhdeksän + toista = yhdeksäntoista** (a nie: ~~yhdeksäntoista~~)

11	yksitoista
12	kaksitoista
13	kolmetoista
14	neljätoista
15	viisitoista
16	kuusitoista
17	seitsemäntoista
18	kahdeksantoista
19	yhdeksäntoista

Aby utworzyć liczby 20-90 należy dołączyć końcówkę **-kymmentä** (odpowiednik polskiego *-dziesiąt*).

Słowo **kymmentä** jest formą partitiivi od słowa **kymmenen** (*dziesięć*).

Liczbę tworzymy w jednym wyrazie dorzucając kolejną liczbę, np. 21: kaksi+kymmentä+yksi = kaksikymmentäyksi.

20	kaksikymmentä
21	kaksikymmentäyksi
22	kaksikymmentäkaksi
23	kaksikymmentäkolme
24	kaksikymmentäneljä
25	kaksikymmentäviisi
26	kaksikymmentäkuusi
27	kaksikymmentäseitsemän
28	kaksikymmentäkahdeksan
29	kaksikymmentäyhdeksän
30	kolmekymmentä
40	neljäkymmentä
50	viisikymmentä
60	kuusikymmentä
70	seitsemänkymmentä
80	kahdeksänkymmentä
90	yhdeksänkymmentä
100	sata
101	satayksi

Aby utworzyć liczby 200-900 należy dołączyć końcówkę **-sataa** (odpowiednik polskiego *-sta* lub *-set*). Słowo **sataa** jest formą partitiivi od słowa **sata** (*sto*).

200	kaksisataa
300	kolmesataa
400	neljäset
500	viisiset
600	kuusiset
700	seitsemänsataa
800	kahdeksänsataa
900	yhdeksänsataa
1000	tuhat

Aby utworzyć liczby 2000-9000 należy dołączyć końcówkę **-tuhatta** (odpowiednik polskiego *tysięcy*)
Słowo **tuhatta** jest formą partitiivi od słowa **tuhat** (*tysiąc*).

Aby utworzyć milion, dokładamy słowo **miljoona** (*milion*), ale już nie łączymy w jeden wyraz.

W liczbach równych lub powyżej dwóch milionów użyjemy słowo **miljoonaa**, które jest formą partitiivi od słowa **miljoona**.

2000	kaksituhatta
3000	kolmetuhatta
4000	neljätuhatta
5000	viisituhatta
6000	kuusituhatta
7000	seitsemäntuhatta
8000	kahdeksantuhatta
9000	yhdeksäntuhatta
10 000	kymmenentuhatta
100 000	satatuhatta
1 000 000	miljoona
2 000 000	kaksi miljoonaa

Warto zwrócić uwagę, że w Finlandii często używane są skrócone wyrazy w **języku mówionym potocznym**. Będąc w sklepie w Helsinkach kwotę 20 euro usłyszymy częściej jako *kakskyt* niż *kaksikymmentä*. Spójrz na liczebniki w helsińskim języku mówionym:

0	nolla	20	kakskyt	100	sata
1	yks	11	ykstoist(a)	200	kakssataa
2	kaks	12	kakstoist(a)	300	kolmesataa
3	kolme	13	kolmetoist(a)	400	neljäsataa
4	neljä	14	neljätoist(a)	500	viissataa
5	viis	15	viistoist(a)	600	kuussataa
6	kuus	16	kuustoist(a)	700	seitsemäsataa
7	seittemä(n)	17	seitsemäntoist(a)	800	kahdeksansataa
8	kaheksa(n)	18	kaheksantoist(a)	900	yhdeksänsataa
9	yheksä(n)	19	yheksäntoist(a)	1 000	tuhat
10	kymmene(n)				

Ćwiczenia

Zadanie 1. Podaj słownie wynik zadania matematycznego

Paljonko on? (*Ile jest*) + plus - miinus x kertaa

Przykład: Paljonko on yksi plus kaksi? Se on *kolme*.

1. Paljonko on kuusi plus neljä? Se on
2. Paljonko viisi miinus kaksi on? Se on
3. Paljonko on yhdeksäntoista miinus kymmenen? Se on
4. Paljonko on kymmenen kertaa kymmenen? Se on
5. Paljonko on kaksikymmentä plus kuusikymmentä? Se on
6. Paljonko on sata miinus viisikymmentä? Se on
7. Paljonko on kolmesataa plus kolmekymmentäkuusi? Se on
8. Paljonko on tuhat miinus yksi ? Se on
9. Paljonko on tuhat kertaa tuhat? Se on
10. Paljonko on seitsemän kertaa seitsemän? Se on

Zadanie 2. Napisz słownie

1. 6
2. 10
3. 12
4. 18
5. 35
6. 57
7. 28
8. 88
9. 157
10. 206
11. 714
12. 593
13. 1006
14. 1963
15. 2011
16. 4720
17. 5198
18. 12984
19. 387917
20. 4 800 650